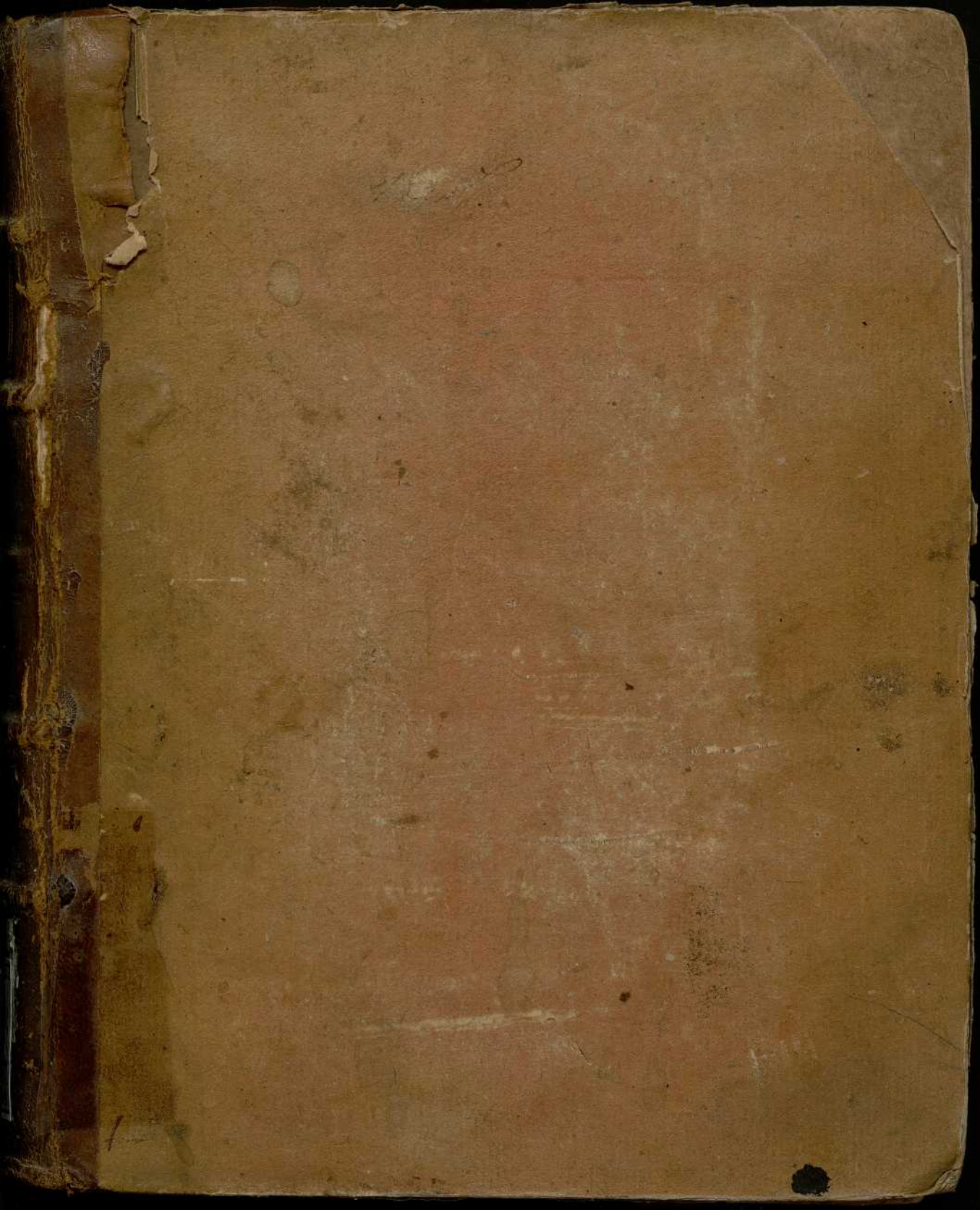

DISSERTAT

BOTANICÆ

A
47
415

BIBLIOTECA HOBBS
GRANADA

Serie:

A

Estado:

47

No. de

415

12
9-01

20 scales

A-58(043) HELL

0
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21

BIBLIOTECA HOSPIDAL
GRANADA

Salto: A

Estanteria: 47

Num. de libro: 415

20 reales

2-91

A-58(043) HELL

DISSERTATIO MEDICA INAUGURALIS
DE
CARYOPHYLLIS
AROMATICIS,

QUAM,
VENIA EXP. FAC. MED. UPSAL.

PRÆSIDE

CAROL. PET.
THUNBERG,

EQUITE AURAT. REG. ORD. DE VASA,
MEDIC. DOCT. PROFESS. MED. ET BOTAN. REG. ET ORD., ACAD. CÆSAR.
NAT. CURIOS. REG. SCIENT. LONDINENS. HOLMIENS. SOCIET. SCIENT. UPSAL.
PATR. HOLM. BEROL. NAT. SCRUT. LUNDENS. HARLEM. AMSTELD. ZELAND.
NIDROSIENS. HAIENS. NAT. SCRUT. MEDIC. EDIMBURG. ET NAT. STUDIOS. IBID.
MEMBRO; NEC NON ACAD. SCIENT. PARIS. MONSPELIENS. AGRICULT.
PARIS. FLORENTIN. ET BATAVIN. IND. OR. CORRESPOND.

PRO GRADU.

PUBLICÆ TERTILANDAM OFFERT
HERMAN. RUD. HAST,

MEDIC. PROVINC. OSTROBOTHEN.

IN AUDIT. GUST. MAJ. D. XII JUN. MDCCLXXXVIII.

UPSALIÆ, LITTERIS DIRECTOR. JOH. EDMAN.

Mr Powell

•
•
•
•

•

DE
CARYOPHYLLIS AROMATICIS.

§. I.
DESCRIPTIO.

EUGENIA *caryophyllata*: foliis integris, panicula trichotoma, decomposita.

ARBOR elegans, magnitudine Pruni Cerasi, *trunco* recto; *cortice* glabro; *ligno* duro, cinereo, gravi.

RAMI virgati, erecti, ramulosi.

FOLIA opposita, decussata, petiolata, elliptica, integra; supra viridia, nitida; subtus pallidiora; parallelonervosa, digitalia.

FLORUM panicula decomposita, trichotoma.

CALYX. *Perianthium* 4-partitum: *laciniæ* ovatae, obtusae, inflexae, persistentes.

COROLLA tetrapetala, caduca: *Petala* ovata, obtusa, concava, calyce paulo longiora.

STAM. *Filamenta* plurima, corollae basi inserta, filiformia, corolla longiora cumque illa caduca.

Antherae globosae, minutae.

PIST. *Germen* inferum, annulo nectareo cinctum.

Stylus unicus, simplex, persistens.

Stigmata quatuor, cruciformia.

PERIC. *Drupa* oblonga, initio clavata, dein ovata, calyce coronata.

Nux ovato-oblonga.

§. II.

SYNONYMA.

Caryophyllus aromaticus. Linn. Gener. Plantar. p. 270.
Spec. Plant. p. 235. Syft. Veget. XIV. p. 496.

Caryophyllus aromaticus. Houtuyn. Natuurl. Hist. Part. 2.
Vol. 3. p. 44. Tab. 12. fig. 1.

Caryophyllus. Rumph. Herbar. Amboin. Tom. 2. pag. 1.
Tab. 1, 2, 3. Sonnerat Voyage au Nouv. Guinée
p. 196. Tab. 119.

Indianorum denominationes variis in regionibus variæ sunt:

Amboinensibus: Bugulawan & Bongulawan.

Ternatensibus: Bohotawa & Boa Lawa.

Tidorensibus: Gomode.

Javanis: Chamka & Chamke.

Malaccensibus: Tjancke & Tſiencke.

Chinensibus: Thenghio.

A forma clavata, apud Europæos plerumque deno-
minati fuerunt Caryophylli.

Belgis: Nagelen, kruyd nagelen, Moernagelen & Gari-
offelen.

Portugallis: Cravi.

Hispanis: Clavo.

Anglis: Cloves:

Italis: Giroffeli.

Svecis: Neglikor, krydneglickor, moderneglikor.

§. III.

LOCUS.

Crescit sponte Eugenia caryophyllata tantum in
Insulis moluccanis & præcipue in insula illa, dicta Mac-
kian. Hinc in plures alias insulas calidioris Indiæ trans-
latæ & plantatæ fuerunt arbores juniores, & in nonnul-
lis

lis adhuc, præprimis vero in Amboina summa cura & indefesso studio coluntur. Paulo ante Lusitanorum in Indias orientales adventum Incolæ Ceramæ, dictæ Huamohel, anthophyllos maturos, clam e Mackian subductos terræ commiserunt suæ atque plantas vivas obtinuerunt, licet hunc honorem dubium illis reddere facerent Combellenfes, qui etiam vetustissimas hujus fructus arbores Belgis ostendere potuerunt, & quibus plures jam in Amboina vigentes arbores suas debent origines.

Ante Belgarum in Indiis adventum eorumque feliciter in his terris gesta bella, præter nuper dictas insulas, nullæ aliæ Caryophyllos produxerunt; hodie vero in parva insula Amboina & tribus ipsi vicinis parvulis, Oma, Honimoa & Nusfalaura solummodo cultura eorum instituitur, postquam in ceteris singulis hujus Archipelagi insulis, tam astute, quam prudenti consilio a Belgis omnes arbores caryophylliferæ devastatæ fuerunt & sensim excrecentes achuc quotannis ferro & igne devastantur. Recentiori ævo etiam in Nova Guinea Caryophylli detecti fuerunt & a Gallis A:o 1770 fructus & plantæ, æque ac Myristicæ, ex insula quadam Moluccana Guebu, in insulas Isle de France, Bourbon & Seichelles transplantatæ fuerunt ^{a)}. Hinc postea Caryophylli propagati fuerunt in insula Cayenne, ubi hodie læte crescant & florent.

§. IV. CULTURA.

Antiquissimis temporibus Sinenfes, insulas Moluccanas frequentantes, primum commercium caryophyllorum egerunt, eorumque usum per Lusitanos cum reliqua Europa communicarunt. Postquam vero Anno 1652 ex

A 2

pa-

a) Act. Paris. 1772. P. I. p. 56.

pacta cum Rege Ternatenſi conventionē, omnes arbores in Moluccis inſulis deſtructæ ſunt, horum fructuum Monopolium habuerunt Hollandi ſoli, & ſummopere illo ditati, ſumma cura arbores caryophyllos ferturas colendas curarunt in inſula Amboina, ut & ſecurius illas defendere, cuſtodire & fructus ipſos commodius colligere poſſent cultura præſtantiore factos. Arbores enim ad commodato ſolo collocatæ non modo magis florent, nec tam in altum excreſcentes ramis luxuriant, ſed etjam fortius acquirunt aroma & collectionem fructus longe commodiorem reddunt. Inter juniores Eugénias caryophyllatas arbores aliæ plantandæ erunt, ut umbra ſua tenellas adhuc a ſirio ardente defendant: hæ vero ſenſim minuendæ & tandem omnino tollendæ, ut adultiores arbores lætius floreat fructuſque magis aromaticas obtineant. E ſeminibus excreſcentes arbores potiſſimum mediocres ſunt plantandæ, licet non ſine multo labore & periculo ſuccedat hic labor, quo rami ſe magis in latum diffundant & copioſiores fructus producant. Celebris Valentyn narrat An. 1656 a Dn. Vlamming circa 120,000 arborum in Amboina, 60,000 in Uliſſer, 30,000 in Leitimor & 30,000 in Hiru fuiſſe plantata^{b)}. Anno nono, decimo vel duodecimo primos aperire ſolent flores arbores arte cultæ, quolibet anno fructuum 400 vel 500 Libras ferentes, tertio vero quolibet vel quarto anno copioſiorem adhuc relinquentes fructuum ſegetem. Durat deinde arbor ad 50, 100 uſque 130 annum, tuncque meſem fructuum ad 1100 Libras adaugere valet.

Sponte ſua arbor caryophyllifera a quadruplici ſpecie avium plerumque propagatur, ſcilicet alba quadam, & viridi Columbæ ſpecie, Bucero & Caſuario, quæ omnes in ſui alimentum maturorum fructuum exteriorē mollem ſubſtantiam vertunt ac ſemina in ſylvis diſſeminant. !

§. V.

^{b)} Deſcript, Ind. or. Vol. 3, p. 196, 197.

§. V.

FLORESCENTIA.

Flores mense Junio provenire incipiunt & Augusto florent, post aliquot menses fructus maturantes. In-
 itio flores virides sensim flavescent tandemque rubescunt;
 Deinde sub maturatione sensim intumescit Pericarpium,
 crascescit, finditur, nucleum maturat, & nomen Matris
 seu Anthophylli acquirit.

§. VI.

COLLECTIO.

Collectio caryophyllorum fiet, dum flores in pa-
 nicularum rufescere incipiunt, proximaque folia plurima (an
 Bractæ?) decidunt. Sub arboribus tunc terra scopis
 purgata, quidam arbores prudenter conscendentes pani-
 culas proximiores & remotiores bacculis hamatis addu-
 ctas manibus diffringunt atque fructus decerptos vel in
 corbis excipiunt vel in terram projiciunt. Sic decerpti
 Caryophylli aromatici vel aqua fervida vel non immersi,
 tigillisque impositi fumo per aliquot dies imprægnantur,
 ut rufum induant colorem; deinde potissimum soli expo-
 siti exsiccantur, colorem extus atrorubentem, intus vero
 rufum servant. Siccati a pedunculis & aliis partibus
 bene depurantur atque lanci imponuntur. Vera mensis ab
 Octobri peragitur usque in Decembrim. Ex narratione
 Rumphii, colligebantur anno 1692 in Amboina 3,700
 Baharan seu 2,035,000 Libras. Optimi Caryophylli sunt
 pingues, acres seu calidi, & qui pressi humidum pingue
 digitis affricant.

§. VII.

VIRES.

Gravem spargunt Caryophylli odorem, & quidem
 sub tempore florescentiæ adeo fortem, ut ferventibus
 men-

mensibus Octobris & Novembris cephalalgiam in sylvis
 ambulantes excitent, & si quis in camera, ubi asser-
 vantur collecti, dormiat, capitis dolorem vehementem
 cum nausea contrahat. Capiti itaque valde gravis est o-
 dor, licet alias non sit ingratus. Sapor eorum acris &
 calidus est cum levi amaritiei mistura. Vires summe ca-
 lesfacientes, tonicæ, stomachicæ, sialagogæ & emmenago-
 gæ uti ipsum singulare aroma omnibus quidem partibus
 arboris insident, imprimis vero petiolis & calycibus flo-
 rentibus, sic ut Anthophylli seu fructus maturi viribus
 minus calidis & debilioribus gaudeant & aromate longe
 sint inferiores. Caryophylli, natura sua calidissimi, avi-
 de humidum attrahunt, uti & de speciebus Piperis notum
 est; Aqua infusione odoras partes avidius tamen abripit,
 quam spiritus vini, non vero item sapidas, quæ potius
 spirituosas eruuntur c). Destillatione itaque cum aqua co-
 piam olei essentialis præbent, licet diversa copia, majo-
 ri plerumque recentes. Oleum destillatum, quod ex In-
 dia orientali in Europam adfertur, plerumque mixtum in-
 venit cum dimidia portione olei alius cujusdam pere-
 grini, expressi & insipidi, usui tantum externo inservi-
 ens. Hocce oleum tenue & sæpe sanguineum, longe ab
 eo itaque est diversum, quod ex lege artis in Europa
 destillatur. Destilatio namque in Indiis, absque ulla re-
 ctificatione, saltè antiquitus, & æneis alembicis institu-
 ta, oleum subministravit adustum & adeo acre, ut in-
 flammationem excitaverit; oleis vero Calappæ, rosarum
 vel olivarum dilutum externe adhibitum fuit. Oleum ho-
 die in Batavia sæpe destillatur, non tantum a Caryophyl-
 lis optimis, sed etiam illis, quæ situm aliquem & cor-
 ruptionem contraxerunt, tuncque acerrimum est sapore,
 cali-

c) Aroma semel deperditum facile ab aliis, cum quibus miscuntur,
 ad se trahunt, licet debiliores & pallidiores fiant.

calidissimum, coloris brunnei & nonnihil spissum. An-
thophylli aptissimi habentur ad oleum exurendum, teste
Rumphio, licet debiliores sint. Tinctura spirituosa fusca,
rufescens, parum odora, saporis vero calidi etjam in offi-
cinis locum obtinuit.

Sacchari syrupo quoque condiuntur Caryophylli aro-
matici in Indiis, & ad varias insulas ibi, rarius vero in
Europam circumferuntur.

§. VIII.

USUS

Caryophyllorum varius est, alius vero in Indiis,
alius in Europa, alius etjam diatericus, alius Medicus.
Generatim autem in Indiis parcior est, in Europa copio-
sior, tam medicus, quam œconomicus.

Indi caryophyllos adhibent, & in parva modo quan-
titate, ad quædam unguenta, quæ componunt ad corpo-
ra sua fricanda, dum illa calefacere velint *d*). Item Ta-
baco suo miscent pro suffimigio *e*). Et oleum Caryophyl-
lorum destillatum, aliis expressis oleis mitigatum in Be-
rberi ad membra paralytica inungenda adhibent. Quin
& ejusmodi olei gtt. 7, 8 in Colica flatulenta propinare
audent *f*). Apud Europæos usus diatericus crebrior vi-
detur, quam medicus. Adhibentur nimirum caryophyl-
li ad condiendas carnes ferinas, quibus transfiguntur;
etjam Caseo in gratum saporem & robur stomachi; item
variis fructibus acetario destinatis, ut Prunis, Cerasis, Cu-
cumeribus aliisque aceto servandis, nec non confectio-
nis fructuum saccharatis, ut juglandum immaturarum, &
tinct.

d) Rumph. Herb. Amb. Tom. 2. p. 8.

e) Ibid.

f) Ibid.

tincturis variis spirituosis g), adduntur Coryophylli, & cibus ut condimenta, in morbis a mucositate, debilitate ventriculi, aliis.

Medice usitati caryophylli languenti stomacho & in nausea inserviunt; Masticati salivam proliciunt. Compositis variis adduntur ut Electuar. Diastaryii, Spiritui Masticino, Essentia absinthii composita, Emplastro de crusta panis, Electuario Gingivali, Balsamo Caryophyllorum, Apoplectico & vitæ Hoffmanni, reliquis.

Anthophyllorum medicus usus a multis retro temporibus viguit apud Javanos, Malajos & Chinentes, uti quoque hodie apud Japonenses & Europæos.

Oleum destillatum, in carie osium utile, in odontalgia denti dolenti gossypio inditum dolorem sæpe sedat; externe in Paralyti cum aliis oleis mixtum, in colica flatulenta & diarrhoea abdomini inunctum proficuum laudatur.

g) *Murrinj* Mat. Med. Vol. 3. p. 338.

